כל הזבחים פרק ראשון זבחים

ו.

ושותפין לא מצו ממירין. דתניא ר״ן הכל ממירין [חוץ מן השותפים] לפי שכל הפרשה כולה נאמרה בלשון יחיד כמו לא יחליפנו ולא ימיר אותו ואם המר ימיר אחד מיחד ולא שנים ממירין: **שאני הכא.** אע״ג דלא קניא להו גזירת הכתוב הוא דשני יוצאין מן ה״ן ממירין זכה שהפרשה מלכיון **אחד ממיר** ר״ן. דהא דיורש ממיר בקרבן אביו מהכא נפקא לן מן אם המר ר״ן לרבות את היורש דהוה מלי למיכתב אם ימר ר״ן והכא נמי בלשון יחיד כתביה: **אם יגאל** ר״ן **אינו ממעשרו לרבות יורש.** שמוסיף חומש ופודה את מעשר אביו: **איתיה בשותפות.** דלא אשכחן דמימעט שותפין מפדיון מעשר שני. ותמורה היינו טעמא משום דכל הפרשה נאמרה בלשון יחיד: **המקדיש מוסיף חומש כו׳.** אדם שנדר קרבן והפריש חבירו משלו להתכפר בו הנודר והוומס וכא למלגו אם המפרש מחללו מוסיף חומש ואם המתכפר מחללו אינו מוסיף חומש ר״ן דתלייה רחמנא לחומש במקדיש דכתיב (ויקרא כז) ואם המקדיש יגאל את ביתו ויסף חמישיתו ואם גאל יגאל את השדה [המקדיש אותו]: **ומתכפר עושה תמורה.** דאיהו הוה בעלים דידיה. ובמסכת תמורה ילף טעמא בפ״ק (ד.): **והפורס.** תרומה משלו על הכרי של חבירו טובת הנאה של מפרש הוא בידו לתתה לכהן שוגגת ואם כא יישראל ואמר לו הילך סלע זו ותן תרומתך לכן כמי כהן אותה סלע טובת הנאה של מפרש הוא ויליף התם טעמא את ר״ן כל מעשר תבואתך ומתת (דברים כז) מי שהפרשה מתבואתו בידו לתתה: **ומשני מקיבעא לא מכפרא מקופיא מכפרא.** כפרה ר״א) קבועה שיהא יורק בעליו ממש אין להן הלכך גבי מנחה כפרה ליקרב דלא ר״ן דשותפין הוא ר״ן אבל כפרה קופיא ולפה ממילא יש להן בו והלכך ממיר. קופיא לשון לף כמו (תענית טז:) מקפו ידיהו וכמו (מנחות כ ו) ולקף הכרזל תכרוס וקפא כרזלא ויש לו דומה במסכת יומא (דף נ:): **כיפרו על מה שכאו.** קדשים שנזכחו שלא לשמן יקריבו ר״ן ותנן לא עלו לשם מזבח ולריך להביא אחר מיהו מבעיא ליה ר״ן אם כפרו על החטא שהופרשו עליו ונפקא מיניה שלא יתלא מן היסורין ביתמיים: **אמר רב אשי רב שישא בריה דרב אידי.** דיליף לא ר״ן כיפרו מדבעי לאיתויי שני: **הכי קשיא ליה.** בהכאת ר״ן שני טפי מהקרבת לשון: **מי אמרים בשלמא לא כיפרו.** אפילו הכי מיקרב קרבי ר״ן דשלא לשמו מכח לשמו קאתי דממתילתו לשמו הוקדש ושני בא לכפר על החטא כגון אם עולה היא מכפרת על עשה לו אם אשם הוא יכפר על אשמו: **אעשה דלאחר הפרשה כו׳.** אם אשם עולה ר״ן קאי שנזכחו לשמן: **אחטאת.** דלא מכפרת אלא ר״ן שגגת כרת דקודם הפרשה דכתיב בה הוא מלוא מטאתו וגו׳ (ויקרא ד): **כיון דאי איכא כמה עשה נכיה מכפרא.** שהרי לא אא מייב הכתוב (ו) להביאו שתמייב על כל עשה ועשה אלא דווין בעלמא ר״ן וכתיב ונרלה לו מלמד שנתרלה ר״ן להקדוש ברוך הוא (בפ״ב פ׳ ויקרא פרק ד) אלמא כולן נתכפרו: **שרי מלוה.** אלא נחשבה בעיניו ולא עשאה: **כאילו לא כיפר וכיפר.** כלומר אף על פי כן כיפר: **מאי כיפר ומאי לא כיפר** (ח) **לאו כיפר עשה קמא דקודם הפרשה ולא כיפר עשה דסמיכה דהוה ליה לאחר הפרשה: כעמוד וסמוך קאי.** ואכתי כל כמה דלא שחטיה לא עבר עליה: **כיפר גברא.** על כל עשה שבידו ונעלל מן היסורין ר״ן: לא

ושותפין לא מצו ממירין. דתניא ר״ן הכל ממירין [חוץ מן השותפים] לפי שכל הפרשה כולה נאמרה בלשון יחיד כמו לא יחליפנו ולא ימיר אותו ואם המר ימיר אחד מיחד ולא שנים ממירין: **שאני הכא.** אע״ג דלא קניא להו גזירת הכתוב הוא דשני יוצאין מן ה״ן ממירין זכה שהפרשה מלכיון **אחד ממיר** ר״ן. דהא דיורש ממיר בקרבן אביו מהכא נפקא לן מן אם המר ר״ן לרבות את היורש דהוה מלי למיכתב אם ימר ר״ן והכא נמי בלשון יחיד כתביה: **אם יגאל** ר״ן **אינו ממעשרו לרבות יורש.** שמוסיף חומש ופודה את מעשר אביו: **איתיה בשותפות.** דלא אשכחן דמימעט שותפין מעשר שני. ותמורה היינו טעמא משום דכל הפרשה נאמרה בלשון יחיד: **המקדיש מוסיף חומש כו׳.** אדם שנדר קרבן והפריש חבירו משלו להתכפר בו הנודר והוומס וכא למלגו אם המפרש מחללו מוסיף חומש ואם המתכפר מחללו אינו מוסיף חומש ר״ן דתלייה רחמנא לחומש במקדיש דכתיב (ויקרא כז) ואם המקדיש יגאל את ביתו ויסף חמישיתו ואם גאל יגאל את השדה [המקדיש אותו]: **ומתכפר עושה תמורה.** דאיהו הוה בעלים דידיה. ובמסכת תמורה ילף טעמא בפ״ק (ד.): **והפורס.** תרומה משלו על הכרי של חבירו טובת הנאה של מפרש הוא בידו לתתה לכהן שוגגת ואם כא יישראל ואמר לו הילך סלע זו ותן תרומתך לכן כמי כהן אותה סלע טובת הנאה של מפרש הוא ר״ן ולא כל מעשר תבואתך ומתת (דברים כז) מי שהפרשה מתבואתו בידו לתתה: **ומשני מקיבעא לא מכפרא מקופיא מכפרא.** כפרה ר״א) קבועה שיהא יורק בעליו ממש אין להן הלכך גבי מנחה כפרה ליקרב דלא ר״ן דשותפין הוא ר״ן אבל כפרה קופיא ולפה ממילא יש להן בו והלכך ממיר. קופיא לשון לף כמו (תענית טז:) מקפו ידיהו וכמו (מנחות כ ו) ולקף הכרזל תכרוס וקפא כרזלא ויש לו דומה במסכת יומא (דף נ:): **כיפרו על מה שכאו.** קדשים שנזכחו שלא לשמן יקריבו ר״ן ותנן לא עלו לשם מזבח ולריך להביא אחר מיהו מבעיא ליה ר״ן אם כפרו על החטא שהופרשו עליו ונפקא מיניה שלא יתלא מן היסורין ביתמיים: **אמר רב אשי רב שישא בריה דרב אידי.** דיליף לא ר״ן כיפרו מדבעי לאיתויי שני: **הכי קשיא ליה.** בהכאת ר״ן שני טפי מהקרבת לשון: **מי אמרים בשלמא לא כיפרו.** אפילו הכי מיקרב קרבי ר״ן דשלא לשמו מכח לשמו קאתי דממתילתו לשמו הוקדש ושני בא לכפר על החטא כגון אם עולה היא מכפרת על עשה לו אם אשם הוא יכפר על אשמו: **אעשה דלאחר הפרשה כו׳.** אם אשם עולה ר״ן קאי שנזכחו לשמן: **אחטאת.** דלא מכפרת אלא ר״ן שגגת כרת דקודם הפרשה דכתיב בה הוא מלוא מטאתו וגו׳ (ויקרא ד): **כיון דאי איכא כמה עשה נכיה מכפרא.** שהרי לא אא מייב הכתוב (ו) להביאו שתמייב על כל עשה ועשה אלא דווין בעלמא ר״ן וכתיב ונרלה לו מלמד שנתרלה ר״ן להקדוש ברוך הוא (בפ״ב פ׳ ויקרא פרק ד) אלמא כולן נתכפרו: **שרי מלוה.** אלא נחשבה בעיניו ולא עשאה: **כאילו לא כיפר וכיפר.** כלומר אף על פי כן כיפר: **מאי כיפר ומאי לא כיפר** (ח) **לאו כיפר עשה קמא דקודם הפרשה ולא כיפר עשה דסמיכה דהוה ליה לאחר הפרשה: כעמוד וסמוך קאי.** ואכתי כל כמה דלא שחטיה לא עבר עליה: **כיפר גברא.** על כל עשה שבידו ונעלל מן היסורין ר״ן: לא

אחד מיבר ואין שנים ממירין. משמע דלרבי יוחנן יורש ממיר ומימה דבפ׳ מי שהוליאוהו (עירובין מו:) קאמר רבי יוחנן רבי מאיר ורבי יהודה הלכה כרבי יהודה וברבי תמורה (דף כ.) וברבי (דף כ.) פליגי בה רבי מאיר ורבי יהודה וקאמר רבי יהודה יורש ממיר וי״ל משום דר׳ יוחנן ס) אית ליה הלכה כתמם מעשה וברבי תמורה וברבי (דף כ.) דלגבי בשל אחרים הא מפרש התם כגון דאמר מריה דבהמה דהקדש לכל הרואה להמיר בהמתמו ימיר:

מקופיא מכפרא. מימה דבפ׳ קמא דתמורה (דף י.) ילפינן דמתכפר עושה תמורה מנזיר והיא כפרה קבועה היא וי״ל דלא יליף מנזיר אלא דמפרש אינו ממיר אבל מתכפר עושה תמורה אפי׳ מקופיא ות״ת בה) דיורש בקופיא גרידא קרי מתכפר וממיר וכי הוו שנים יורשים מיקרו שותפין ולא ממירין והא ביומא פרק הוליאו לו (דף נ:) קבעי בפר כה״ג שאחיו הכהנים מתכפרים אי בקביעותא מתכפרין והוו שותפין ולא מצי ממיר אי מקופיא מתכפרין וכולו של כהן גדול ומצי ממיר דיחיד הוא אלמא לא חשיב מתכפר בשהוא מקופיא מדכהן גדול ממיר ולא שותפין מה שאחיו מתכפרין בו בקופיא וי״ל בה) דבשמעתא שניהם בה) היורשין הוו מקופיא לכן מיקרו שותפין ולא ממירין אבל התם כיון דאיכא בשאר כהני כפרת כהן גדול דקביעא לא חשיבא לגביה אחיו כמו שותפין על ידי כפרת קופיא ר׳): **דאי** ס״ד כיפרו שני למה הוא בא.

תימה כמה קרבנות אדם מתנדב ומביא זה אחר זה מיד אע״פ שכיפר הראשון שנעשה לשמו וי״ל דפרין שני למה מייב להביא ואם תאמר מאי קאמר שני למה הוא בא דאלמא קאתי לכפר אאחשבה דשלא לשמן דחשיב עשה לאחר שחיטה כמו שמיכה דבשמיך ומיהו בה) יש לומר ב) דמתשבה מליה בעובד וקרבן לא מכפר אלא על בעליה ונראה בה) דמתשב קדייק שאינו בא נדבה: **אלא** מאי לא כיפרו למה הוא קרב. ל״ע דהיינו קשיא דרים נקים ג) דאם כשירים הם ילו ואם אינו מרלין למה הן באין: **או** דלמא לא דמיא לחטאת. תימה דבפסוק ממתני׳ דפ״ק דשבועות (דף כ:) דאפי׳ לר׳ שמעון דלית ליה (שם יא:) לב בית דין מתנה עליהן שעיר שלא קרב עליו ו) כרגל זה יקרב כרגל אחר אע״פ שמרגל שעברו לא) נתכפרו כבר אטומאת מקדש וקדשיו דקודם הפרשה דקאמר לה) אלא שעיר מכפר אטומאה שאחר כך ויש לומר כיון שאכל ונקרב אחר תחתיו אינגלאי מילתא שלא היתה הפרשתן הפרשה עד רגל אחר דשחטי ליה: **והלא** אין בפרה אלא בדם. בפרק לא) תמיד נשחטו (פסחים נט:) אמרי׳ כל כמה דלא אכלי כהנים בשר לא מלי מכפר דכתיב ואכלו אותם אשר כופר בהם מלמד שהכהנים אוכלין בשר וזבעלים מתכפרים אכל לה) מכל מקום עיקר כפרה אינה אלא בדם: **לאחר** שחיטה לא קא מיבעיא לן. בסוף מ) הסוגיא נעי רבי ירמיה אפילו לאחר שחיטה:

ראש״ה אמר רחמנא רבוה, הבא נמי רחמנא רבויה (בתנ״ך תריב בסוקמוי); כאילו לא כיפר וכיפר. בפ״ק דזבחים מפרש דלא חימא שלא עבר כל כך אם לא קיים מצות עשה זו, אלא הדבה עבר כאילו לא כיפר. ומ״מ כיפר שפטור הקרבן. דעד מפרש התם לשון אחר שעולה מכפרת אחייבי עשה שקרוים השחיטה, אבל מצות עשה דסמיכה שעד אחר שחיטה לא עבר שלעולם הוא בקום וסמוך עד לאחר שחיטה. אינה מכפרת (תרי יומא כ׳ ע״ח).

שיטה מקובצת אי אסרת ב״פ״ר שני למה הוא בא. תימה מאי פרך הא גלי קרא ולא יהא מדבה למדנו שלא עלי לשם חובה ונרוץ להביא אחר. וי״ל דס״ק למה הוא בא שלא עלי לשם חובה ושלמים מאי נעי ליה שני למה בא שלא הוא בא כנדבה «הבלה» (דהבלה) אדם המנדב שלמים ושולה בחה שרילה. ואיתא לפי מה בפרפ״ר דבפרי מרי לשון מן הישורים. וי״ל דס״ק כיון דבפרי עלי לשון מן הישורים. וי״ל דס״ק כיון דבפרי עלי לשון מן הישורים. אי״ל דס״ק כיון דבפרי עלי לשון מן הישורים. אי״ל דס״ק כיון דבפרי עלי לשון מן הישורים. **אבא** לה אעשה דלאחר הפרשה מבפרא מקטלה קא כמי דמכפרת על עשה מכפרא״ר לעיל (חוס׳ מנ:): **רש״י** ר״ה ביאר גברא, על כל עשה שבידו. פירוש ואפילו לאחר הפרשה (גליון):

עין משפט נר מצוה

כ א מי׳ פ״ח מהל׳ מתנות עניים הלכה ח:
כא ב מי׳ שם הלכה ה:
כב ג מי׳ פ״ז מהלכות ערכין הלכה כ ופ״ה מהל׳ מעשר שני הלכה ח:
כג ד מי׳ פ״ז מהלכות ערכין הלכה ד:
כד ה מי׳ פ״ח מהלכות תמורה הלכה ד:
כה ו מי׳ פ״ב מהלכות [מרומות] הלכה כ:
כו ז מי׳ פ״ג מהלכות מעה״ק הלכה יב:

מוסף רש״י

ושותפין לא מצו ממירין. כדאמרינן (בחולין) [בכולין] פירקין (דף ח.) וקא מפיק לה מתמשה. (תמורה כ.) ועיי״ש דף י. ושי״ר ד״ה א״כ:) **אם המר ימיר.** דיהיה מלי למימתם ולא ימיר כבתה בבהמה. המר ימיר כמאי דאלמא, לרבות את היורש בתמורתו תמורה (תמורה כ.) **והאמר** רי אבהו אמר ר׳ יוחנן. אלמה דברים בנתנו משלו את חומש מכירו (ויומא ג:): המקדיש מוסיף חומש. אלמה דיולה לפדות הקדשו כגון שעבל כו מוס, יכול לפדותו ומוסיף חומש. אבל מימר אינו מוסיף חומש דכתיב אם המקדיש ונו׳ על הקדש ולאמון אחר מוסיף חומש ואם על הקדש שני כגון תמורה. ע״כ אלמה הקדיש כיס לו בדיה חלמו בפלים לפניתו, לא פרקי בלא חומש דכתיב ואם המקדיש יגאל ויסף חמישיתו אבל אם נגאלו אחר לא תיביה דחמנא ליתן חומש ומתכפר עושה תמורה. אלמה הפרש ישראל לכהן גדול אינו מקדיש בכיס כי מכירו ישראל ואמר המתכפר זו תחת זו, תמורתו תמורה ולוקה דכיון שהפרש אינו מקדיש בכיס קרינא ביה דבתר המתכפר אלינן (תמורה ב.). אבל המקדיש אם המיר כה אינה תמורה, לאון ממירין בבל אחרים ואלו לא בעלים דידיה הוא (ויומא ג:) **והתורם** משלו על של חבירו. מתנה אלה אל עצלן של חבירו לשטרו מן המעשרות (תמורה ב.) **טובת הנאה שלו.** של חוס, שיכול ליתן לכל כהן שירלה (אי נמי) אלם אמר לו ישראל הילך סלע זו ותנה לכן נמי כהן הוי אלמא סלע זו תרומה אל עצל שלו הלה כיון שנתרמה בל עצל שלו נמצא לעתן סלע אל אל עצמו (תמורה ויומא שם) **טובת הנאה שלו.** אלמה כי תבלה לעשר לא כל מעשר תבואתך [ונר׳] ונתת ללוי ונו׳ (דברים כו) תלה הכתוב הנתינה כמי שהעשרה תשלו (ויומא ג:) שיריי מצוה. כלומר שלא חל לחשוב אותה מצוה ולא סמך שם ה:):

ליקוטים

ואם נאל יגאל לרבות את היורש. אדם היורש מעשר שני מאביו ופדאו מוסיף חומש אעיפ שלא הפרישו הוא מ״מ הרי הוא שלו עכשיו. וקשיא לי יורש למה לי לרבויי. לא יהא אלא שניתן לו מי לא מוסיף עליה חומש. ואיבא למיפר דמקבל מתנה דיורש חדה שיטה נינהו וקס״ל דמעשר ממון היורש הוא ומצי לאורותה לבריה ומצי נמי לפיתבריה במתנה. וכי פריק ליה יורש ומקבל מתנה מעשר דנפשיה, פריק ומוסיף חומש. דלר״מ דאמר מעשר ממון גבוה הוא. לא מצי יהיב ליה מתנה ולא מצי לאורותה לבריה. אע״ג הא דקתני יורש ולא קאמר מקבל מתנה, אפילו לר׳ מאיר קאמר ליה, ואע״ג דבמתנה לא מצי יהיב ליה, לענין יורשה כוחה דיורש במקום אב קאי וכי פריק ליה יהיב חומש. דראשכחן לענין גאולת הקרשות שהיורש עומד במקום אביו גם כן להוסיף חומש שהקדש אינו יכול לא ליתנו מתנה תלא להוריש ולא

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com